

1. Успенський собор у Почаївській лаврі, Тернопільська область (1771–1792, арх. Г. Гофман)
Mariä-Entschlafens-Kathedrale im Potschajew-Kloster, Gebiet Ternopol (1771–1792, Architekt: G. Hoffmann)

2. Дзвіниця Софійського собору в Києві (1744–1748, арх. Й. Г. Шедель)
Glockenturm des Sophien-Kathedrale in Kiew (1744–1748, Architekt: J. G. Schädell)

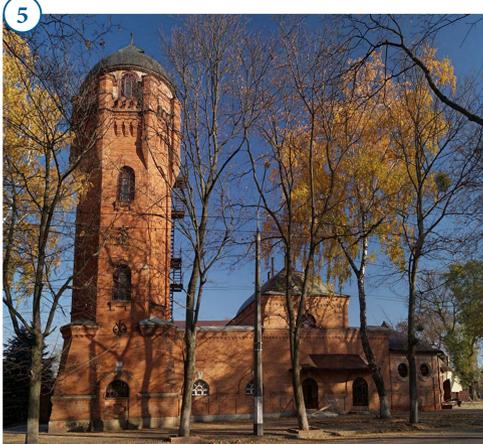

3. Католицька церква в Карлсруе (Степове, Миколаївська область, 1881–1885, арх. Корф)
Katholische Kirche in Karlsruhe (Stepowoje, Gebiet Nikolajew, 1881–1885, Architekt: Korf)

З розширенням і розвитком міст зростала потреба в цивільних і промислових об'єктах, що дало поштовх розвитку промислової архітектури. Внесок архітекторів з німців чітко простежується в забудові великих і малих міст. Перш за все, їх своєрідна творчість проявилася в проєктах репрезентативних будівель (навчальних закладів, притулків, лікарень при лютеранських і католицьких громадах, наукових і культурних закладів), промислових будівель і приватних будинків у найрізноманітніших стилях.

Особливий слід німців помітний у сакральній архітектурі, причому не тільки католицьких і лютеранських храмів, але і православних церков. Шедеври Йоганна Готфріда Шеделя (1680–1752) – величні дзвіниці в Києво-Печерській лаврі та Софійському соборі – й досі прикраса столиці. Уродженець Вандсбека (поблизу Гамбурга) віддав Києву більше 20 років, створивши неповторні пам'ятки архітектури і вплинувши на українських майстрів кам'яних справ. Йому належить проєкт Брама Заборовського – однієї з кращих пам'яток українського бароко XVIII ст. Почаївський православний монастир отримав новий вигляд у греко-католицький період своєї історії. Успенський собор і трапезна – творіння архітектора з Сілезії Готфріда Гофмана. Спроєктовані німцями реформаторська церква в Одесі (арх. Віктор Шрєтер), лютеранська церква в Житомирі (арх. Арнольд Енш), православний собор у Сумах (арх. Карл Шольц), культові будівлі різних конфесій у німецьких колоніях, на щастя, збереглися до наших днів.

Привабливими архітектурними рішеннями вирізняються промислові і житлові будівлі останньої третини XIX ст. Виникають нові стилі, у які німці в регіонах вносять індивідуальні ноти. Їх будівлі сьогодні зараховуються до «одеського» югендстиля, «катеринославського» або «київського» модерну. Особливо багато німців-зодчих працювало у Києві, що надало його образу неповторні риси. За проєкт міського театру В. Шрєтер отримав першу премію на Всесвітньому конкурсі проєктів театральних будівель. Він же є засновником в Росії так званого «цегельного» стилю, для якого характерна заміна ліпних прикрас і штукатурки декором з цегли. Захоплення цим стилем у німецьких колоніях, і особливо у меннонітських, помітне по всьому півдню України.

4. Колишня будівля земської управи в Сумах (1884–1886, арх. К. Шольц)
Gebäude der ehemaligen Landschaftsverwaltung in Sumy (1884–1886, Architekt: C. Scholz)

5. Водонапірна вежа в Житомирі (1898, арх. А. Енш)
Wasserturm in Schitomir (1898, Architekt: A. Jensch)

З часом все більше представників вітчизняної німецької діаспори здобувають освіту за кордоном. Серед міських архітекторів і цивільних інженерів з'являється чимало німців. Колишнім колоністом був архітектор Християн Бейтєльспахер (1864–1929), який здобув освіту в Дрездені. За його проєктами в причорноморських колоніях на початку XX ст. споруджений і перебудований ряд лютеранських церков, збудовані кірха в Луцьку (1906–1907), багато будинків і промислових підприємств в Одесі. В архітектурі Катеринослава помітний слід залишив менноніт з Хортиці Дітріх Тіссен (1870–1937).

Київського інженера Антона Штрауса (1858–?) прославила інноваційна технологія устрою набивних бетонних і залізобетонних паль для підсилення фундаментів, яка відома тепер у всьому світі. Він вперше застосував її при будівництві управління Південно-Західної залізниці в Києві (1899) та отримав в США патент на винахід (1909). Саме на палях Штрауса стоять київські «знаменитості»: костел св. Миколи і Будинок з химерами. На півдні України пріоритет застосування залізобетонних конструкцій належить цивільному інженеру Вольдемару Кундерту (1878–?), уродженцю колонії Гросслібенталь.

І сьогодні створені німцями-зодчими шедеври архітектури прикрашають багато міст України і є їх візитними картками.

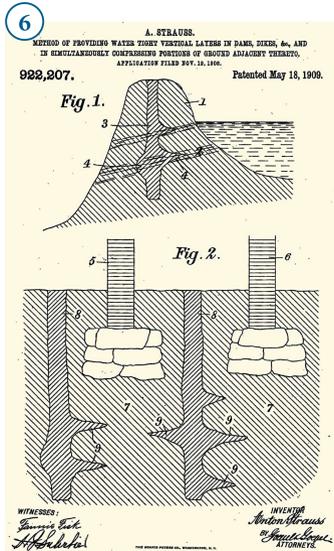
7. Колишній прибутковий будинок у Києві (1902, арх. К. Шиман)
Ehemaliges Mietshaus in Kiew (1902, Architekt: K. Schiemann)

8. Декор на будівлі колишньої вчительської семінарії меннонітів у Хортиці, Запоріжжя (1913)
Verzierung am Gebäude des ehemaligen mennonitischen Lehrerseminars in Chortiza, Saporoschje (1913)

9. Житловий будинок у Києві (1905, арх. М. Клуґ)
Wohngebäude in Kiew (1905, Architekt: M. Klug)

6. Схема технології зміцнення фундаменту інженера А. Штрауса, запатентованої в США. 1909

Schema der in den USA patentierten Technologie des Ingenieurs A. Strauss zur Baugrundverfestigung. 1909

Міт з часом все більше представників вітчизняної німецької діаспори здобувають освіту за кордоном. Серед міських архітекторів і цивільних інженерів з'являється чимало німців. Колишнім колоністом був архітектор Християн Бейтєльспахер (1864–1929), який здобув освіту в Дрездені. За його проєктами в причорноморських колоніях на початку XX ст. споруджений і перебудований ряд лютеранських церков, збудовані кірха в Луцьку (1906–1907), багато будинків і промислових підприємств в Одесі. В архітектурі Катеринослава помітний слід залишив менноніт з Хортиці Дітріх Тіссен (1870–1937).

Київського інженера Антона Штрауса (1858–?) прославила інноваційна технологія устрою набивних бетонних і залізобетонних паль для підсилення фундаментів, яка відома тепер у всьому світі. Він вперше застосував її при будівництві управління Південно-Західної залізниці в Києві (1899) та отримав в США патент на винахід (1909). Саме на палях Штрауса стоять київські «знаменитості»: костел св. Миколи і Будинок з химерами. На півдні України пріоритет застосування залізобетонних конструкцій належить цивільному інженеру Вольдемару Кундерту (1878–?), уродженцю колонії Гросслібенталь.

І сьогодні створені німцями-зодчими шедеври архітектури прикрашають багато міст України і є їх візитними картками.

оперный театр

Théâtre de l'opéra

